

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kuna József nr
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK,
előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap sajtólemései illető
minden kő a l e m é n y e k ide intézendők.

Hírmegjelölések csak ismert kérésből
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidéki
postán küldve

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Or-hasábpetitőr egyszeri beiktatásáért 5kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyitáért 4 hasábpetitőrért 20 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ajánlatok sora 50 krajczár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Hétfő Szeptember 23.

187. szám.

Férfibátorság.

Jó Léva városában, hova még kevés hatott el azokból a mizmákból, melyekkel a nagy modern társaság légtörőre telve van, hol tehát az emberek még tiszták szíveikben és éppen nem szégyenlik, ha szívük nyelvükig kicsordul, ebben a jó vidéki városban oly fogadtatásra talált Tisza miniszterelnök, oly őszintén és szívvelyesen, melegen és lelkesülten, oly tisztá igaz magyarosan fogadták, hogy neki is kicsordult a szive és kerek, minden tartózkodás nélkül, mint testvér a testvérek közt, kimondta a lakomán körülte összesereglett lévai polgárok előtt, mivel van tele a szive. Ó a küzdelemben edzett hős, ki az életben ezer veszélyvel bátran szállt szembe és homeri parlamenti csatákban félelem nélkül szegyezte mellét elkeseredett, kiméletlen ellenfelek legmégesebb nyilainak s mindig győztes maradt, nem fél testvéri szemek előtt feltárni a mélyen sajtó sebeket, melyeket örökséges ellenségek epés irigysége, telt gyűlölete ütött keblén.

A lakomán, melyet Léva rendeztek tiszteletére, Magyarország legharcosabb, legélesnyelvűbb, legesipősebb szónoka a hirnevének s jólétének szánt lelkes felküzöntökre a nálunk bizonyos oldalról legújabbán behozott politikai harcmodornak oly elegikus előadásával válaszolt, melyszert a férfibátorságnak, melyet a magyarnak máskor fölfelé kellett érvényesítenie, immár visszafelé, oldalvást és lefelé kell fordulnia a rágalom ellen, mely minden irányból fecskendezi tájtekjét a kismemelt áldozatra. A miniszterelnök arra írtette poharát, hogy a kétféle férfi bátorság közül, melyekről áldomásában megemlékezett, nálunk többé egyikre se legyen szükség.

Tisza Kálmán nem resteli megmutatni, hogy van szive, érzése, érzékenysége, hogy őt bár soha nem piszkíthatja be a rágalom, a piszok mindig a rágalmazóra tapad, — de mégis mélyen, fájdalmasan sérti; végre azonban remélhe-

tőleg a rágalmazók fogják magukat szégyenlenni s abban fogják hagyni tisztátalan, önmagukat és sajnosan a nemzeti becsületet is lealacsonyító eljárásukat. Itt van a reformok korszaka, a király a saját legmagasabb személynében terelje a nemzet figyelmét, a ki e sikert igéző aerába a sivár személyes vizsályt, a rágalom mérges pusztító lehelletét viszi be, az semmikellő bünt követ el a haza ellen.

Vitakozzanak harcoljanak küzdjenek, de férfibátorsággal, elv ellen, meggyőződés, meggyőződés ellen, szemtől szembe; nem pedig alattomosan, vad indíánok módjára, hátulról és oldalról, kigyótekeredésekben lopózkodva az ellenfélhez, hogy azután fülharsogató üvöltésel táncolják körül. Ugy kívánja — végzi a „Pester Correspondenz“ — a férfibátorság, ugy a férfibecsület.

A belügyminiszter és a magyar hivatalos nyelv. Telegi Géza gróf belügyminiszter, a belügyminiszterium bekezeleése tekintetében több rendbeli intézkedéseket fogantatott. Rendeletet adott ki nevezetesen, hogy a miniszterium s az alantás hatóságok hivatalos kiadványai, kúllalak szempontjából is kifogástalanok legyenek, hogy az ugy nevezett stylus curialis kinövéseinek eltávolításával, jó magyar hivatalos irály honosítottassék meg s végül, hogy az itt-ott lábrakapott anyag, hosszadalmas, rozsz hangzásu, magyartalan, néha érthetetlen írásmód, kiküszöbölésével, a kiadványok, különösen pedig a körrendeletek szabatosan, lehető rövidséggel s mindenekfelett jó magyarsággal szövegeztessenek.

A törvényhatóságok közigazgatási eljárása belső ügyvitelére s bekezeleése. Telegi Géza gróf belügyminiszter elrendelte a törvényhatóságok közigazgatási eljárásának, belső ügyvitelének és bekezeleéseinek a belügyminiszterium kiküldött közegei által való felülvizsgálását. Az erre vonatkozólag a főispánokhoz intézett miniszteri körrendelet így hangzik: „Méltóságos főispán ur! Idei június 26-áról 2298. eln. sz. a. az összes törvényhatóságokhoz és főispánokhoz intézett köriratomban azon elhatározásomnak adtam kifejezést, — hogy a hivatali állással járó kötelessége-

ket egész odaadással igyekezem teljesíteni s hogy ebből folyó ag minden lehető elfogok követni arra nézve is, hogy a törvények és szabályok intézkedéseinek s a községi közigazgatás követelményeinek a gyakorlati életben ország-szerre teljes mértékben érvény szeressék. Ezen elhatározásom következtében az 1886. XXI. t. cz. 4. §-ában reám ruházott józalmat fogva indítva éreztem magamat, a törvényhatóságok által követett közigazgatási eljárás belső ügyvitel és bekezeleésének, saját kiküldött közegeim utján eszközöndő gondos megvizsgálását elrendelni. A vizsgálatok keresz-tülvitelére a megyei törvényhatóságokat illetőleg Jekelfalussy Lajos és Márkus Sándor miniszteri tanácsosok, a városi törvényhatóságokat illetőleg dr. Fascho-Moys Sándor miniszteri tanácsos és az árvaügyeket illetőleg mindkét jellegű törvényhatóságokra nézve Krausz József miniszteri tanácsos nyertek megbízást s egyszersmind Payer Béla számvességi igazgató, Petroczy Vince számtanácsos és Deák Sándor számvizsgáló utasít tettek, hogy a vizsgálatok teljesítésénél, — mint szakközegek a kiküldött miniszteri tanácsosok felhívása folytán és utasítása szerint közreműködjenek. Miről Méltóságodat azon felkéréssel értesitem, hogy nevezettek, ha feladatuk teljesítése végett a törvényhatóság területén megjelennek, minden rendelkezésére álló törvényszerű eszközökkel támogatni s ezen irányban a kormányzata alatt álló törvényhatóságok vezető tisztviselőit (alispán, polgármester) kellőleg utasítani sziveskedjék.

Külföld.

Natalia-patália. Belgrádból írják a „Pester Correspondenz“ nek: „Még néhány nap és Belgrádba érkezik Sándor király anyja. Már most is erős a küzdelem a királyné s az egész világ közt. Már minden a legszébb rendben volt, az indulatos aszszony sok rábeszélés után beleegyezett, hogy csak mint anya jö ide, regensséget és kormányt felment a kötelesség alól, hogy neki királyi fogadtatást rendezzenek; ekkor egyszerre bejelenté az őrdög keze. Valahol egész váratlanul felmerült a hír, hogy Milán király Belgrádba jön ugyanakkor, mikor exfelesége, hogy személyesen örködjék, nehogy minden megállapodás ellenére a király anyja egy-zerre csak az anyakirálynőt adja s állandóan megtelepedjék a trón közvetlen közelében. Mikor Natalia aszszonyt értesítették e versisről, elvesztette még azt a parányi mérséklet is a nyugodtságnak és tartózkodásnak, melyet nagy nehezen rákényszerített indulatoskodó temperamentumára

s megüzente a regensségnak, — a miniszteriumot következetesen ingorálva, — hogy semmiért sem áll jót, ha Mián vele egyidejűleg tartózkodik Belgrádban; hogy hűtlen férjét, — mert Isten előtt és a szent egyház mind n szabályai szerint még ma is az ő férje, — a gonoszságok miatt, melyeket rajta elkövetett, felelősségre vonja és bírói szék elé idézti. Most tehát arról volt szó, hogy Milánt tartás távol. Ez sem került kevés fáradságba, de végre sikerült. Ha szavát tartja s uralkodik magán, skandalum nélkül fog elmúlni „az öröm nap, melyen anyja szivére borul a gyermek“, de ki sem bízik a béke tartósságában, sőt inkább tudják, hogy a Natalia patáliában még korántsem dördült el a z utolsó lövés.“ — Sokan még ennél is szenzációsabb eseményről beszélnek Belgrádban, arról, hogy elkergetik az Obrenovics dinasztia és Karagyorgyevics Sándort ültetik trónra, a mint ezt Passios, a radikálisok vezére rég nyíltan hirdeti. Ezt most a hadsereg még ellenzi ugyan, mert goszskodik az Obrenovics-családdal; de ez is változhatik. Mikor legutóbb Tausanovics szerb belügyminiszter álnév alatt Bécsben tartózkodott, ott Matanovics montenegrói pénzügyminiszterrel találkozott s vele megbeszélte a kérdést, hogy a montenegrói udvar legalább részben Belgrádba költözzék át. Ez értekezleten Karagyorgyevics Sándor herczeg is részt vett. Első sorban a szerb regensség meg akarja engedni a száműzött Karagyorgyevicsoknak, hogy Szerbiába haza térjenek.

A jövő évi költségeloirányzat.

IV.
Fejlődni akaró város háztartásában a kulturális intézmények mellett nem kevesebb fontossággal bírnak a közegészségi és köztisztasági intézmények s a városi közigazgatás megítélésénél az ilyenekre fordított költségek mennyisége első helyen v-endő figyelembe. — Állítsuk össze tehát, mily összegek vannak felvéve Debreczen város jövő évi költségeloirányzatában közegészségi és köztisztasági követelményekre.
A közkörház összes szükséglete 25179-50 frtra van előirányozva a folyó évi előirányzat figyelembe vételével, melylyel meg is egyezik; ellenben az 1888-ban élt lényeges eredménynel szemben az mintegy négy ezer forint többletet mutat. A 25 ezer forintból 3600-at a tisztviselők és ápolók fizetése, 12 ezret a betegek élelmezése, ötdélezret orvoslása, másfélezret vegyesek, a többi egyéb, részben dologi kiadások igénylik. Apolási és

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A bűnös ösvényen.

Regény 1 kötetben. — Irta: R. P. O.

(Folytatás.)

Kéry sokat gondolkozott a szép sphinx felett, a ki néha egész természetességgel megindította, bizalmas, gyöngéd szavakat intézett hozzá, melyekkel szívet megdobogtatá, és ereiben a vért édes, bódító melegséggel töltötte el, majd megint uotann, rideg szavával alátámasztá a remény szárnyain fölemelkedett, képzelt magaslattól, s himni kezdte, hogy czéltalan minden erőfeszítése, mitssem fog elérni, minden terve zátonyra feneklett, s e zaklató gondolatok közepette agya teljesen összezsavarodott.

Lise asszony, Roxane megláttja, a ki a világot előtt, mint a diva néje szerepelt, — azonban kaján ravasszággal megsugta a grófnak, hogy bizhatik a sikerben.
— Roxane, most nagyon elbavagott, föltétlenül jó barátja van szüksége, a gróf valóságos irgalmassági cselekedetét követ el, ha mentől többször felkeresi a buslakodó kedves teremtést, a ki egyre kesereg a család felett, mely az angol herczeg hűtlenségével érte. Aztán anyagi zavarok is háborgatják szegényt. Látja ezt a sok váltót, jóvátalást, számlát, mennyire elkésertik ezek a hitvány papírok mindkettőnk életét.

Lise asszony még Roxane anyjánál, mint szobaleány kezdette meg pályáját, förtelmesen csuf teremtés volt, magas összeasszott alak, ranczos arca pirosra festve, apró, szürő szemei és keskeny, hegyes álla, alattomos vad kifejezést kölcsönöztek ijesztő rutságának, hangja és mozdulatjai pedig nyomban elárulták alsóbbrendűségét.

— Bosztantó, — kezdé ez a gonosz vén asszony valóságos sántán arckifejezéssel, és szemhunyorítással — hogy a sok imádóid közül egyet sem tudsz férjnek kaparítani, pedig igazán szép vagy, de mit érjél el vele, ha szeszélyes természetnedél fogva mindig elrontod azt, a mi oly szépen megindul. Mennyi pénzt szerzel és mégis folyton a hitelezőkkel, szabókkal, divatárusokkal, butorraktárosokkal van kellemetlen-séged, a pénz szemfényvesztő módon siklik ki a kezeid közül. Egy ideig majd csak még meggy az az egész könnyelmű élet, de mi lesz akkor ha megvénülisz, ha elveszted a hangodat, és nem kellesz már senkinek. Már itt az ideje, hogy komolyan gondolkozálj jövőd érdekében

— Azt hiszed, hogy akadna olyan bolond férfi, a ki nőül venne? kérdé Roxane ideges kacagásba kitörve.

— Oly szép vagy, hogy csak akarnod kell és mindenre ráviszed a férfiakat. Ne tévovázz soká, légy eszélyes, mert az idő halad.

— Tudod-e Lise, — mondá Roxane pazar fényvel burtozott boudoirja egyik kényelmes — chaise — loongéján elnyújtózva és kedves gyönyörü szöke fejszéjét hátra szegve, — egy idő óta sokat gondolkodom a szerelem felett. Ha látom az egyszerű, szerény polgár leány szépségét, ha becsületesnek, erényesnek, tisztának tudom, mint ől ilyenkor a bánat és felme-redezék előttem, minő nyomorult uton szerzettem ezt a fényt és kényelmet, mely már annyira untat, bosztantó. Oh! minő boldog az a nő, a ki megőrizte lelke tisztaságát ama férfi részére, a ki igazán szeret. Csak akkor jövünk erre a meggyőződésre, mikor már mindent eljártunk, midőn könnyelmű jóhiszemiséggel oda dobtunk utca szelvényben szívének gazdag kincseit, nem gondolva arra, hogy egykoron egy emberrel találkozhatunk életünkben, a ki melyben meg-

hatja lelkünket és ha akkor nincs már többé bencünk, ölö bánat fog el, becsülést óhajtunk és nincs mit adnunk, a mi méltóvá lehetne rá, az egykoron annyi nemes „éreményekkel megáldott szív számomra méltó foszlányával állhatunk csak elő. Oh! pedig minő szép, minő magasztos, minő isteni az a tiszta, az a nemes, az a valódi szerelem, s minő szerencsétlennek érzem magamat, hogy soha sem érezhettem a valódi boldogság imadása méltó várszát, Oh! pedig ugy áhítotom a szerelem után, minő szivesen oda adnám cserébe mind azt, mit most izgalmas életemben bírok. Lise! Pelérdi Ákos tetszik nekem, minő kedves fiu, lelke valódi szín arany, ifju és romlatlan, ha néha mélabus sötét mély szeméibe tekintek, egy kifejezhetetlen érzés fog el, szeretném oda kiáltani: vigy el innen, vigy a világ végére, egy elrejtett, légy eltejejtett zugba, a hol nincsenek emberek, és taníts meg a tiszta szerelemre, hálás tanítványod leszek, oh! több ennél: rabszolganőd. Döresség! eszelen felhevülés az egész. Végzetem sötét, nem születtem arra, hogy valaha igazán boldog legyek. Néha elkeseredett gyűlölet tör ki belőlem s iszonyu utálat fog el azon férfiak iránt, kik gögös önteltséggel hivalkodva csúrtetik zsebeikben aranyaikat, melyekkel megfizetni akarják szerelmemet. Pelérdi a sok elkapatott, nyegle közlül kiválik mint valami hős, — más hangba átsapva, lágy szelidiséggel folytatá Roxane — s ő szépnék, becsületesnek, tisztának lát s csendesen imádat, tisztas tartózkodása, nemes esodálata emelkedettebb hangulatot kelt bennem.

Roxane elhallgatott, szívéből nehéz sóhaj fakadt, kecs-es fejét hátra vetette a nyugszék támlányára, gyönyörü szeme a szoba czifra me-nyezetére tapadt és felizgatott lelke előtt felmerültek mozgalmas élete egyes megdöbbentő részletei, s a váltakozó gondolatok össze-vissza kovályogtak agyában.

— Ah! nem varnyok méltó reá, elvesztetem mindent... — suttogá fájdalommal.

Lise asszony ez az arczáltalan teremtés a leggyöngédtelebb módon korholta, ezért a 18 éves leányhoz illő áradozó ábrándozásért, s meggyőző érveit kezdte nyomban elősorolni, melyek Kéry gróft, a ki már túlságosan bele van bolondulva, visszautasítani esztelenség volna. A gróf nagyon gazdag, és Roxane ugyis mindég a mánásokért lelkesült s aztán soha sem lehet tudni, mit hoz a jövő, ha az a szenvedély, érzélgős neje iránt végleg meghidegült, némi furfangos fortélylval annyira lehet vinni, hogy még nőül veszi. Hiszen ebben nincs semmi különös, már sokszor ismétlődött ilyesmi az életben, a lépten-nyomon annyi hihetlenség és botrány fordult elő.

Roxane felszökött ültéből, mintha izzó vas-sal érintették volna.

— Oh! te lelketlen, gonosz intrikus, minő bűnös, rut gondolatok hevítik ördögi agyadot, kiálta fel megkönyölyve.

Nyomban reá a komorna Kéry látogatását jött jelenteni.

Nem akarom látni! mondá harsány el-utasító hangon Roxane.

— Hát csakugyan megörültél? sikoltá fel a vén asszony, s meiten egész nyugodtan ezen szavakkal fordult a komorna felé:

— Jelentse a gróf urnak, hogy ő nagysága azonnal jön. Olyan jól nézel ki ma Roxane, oly csábító vagy, ez a fehér csipke ponyvola igazán elragadó, megállj csak elhozzom neked a bíbor színű plüsch köpenyedet, rád adom, a társalgó kissé hűvös, impozánsul fogja magát kivenni, az a drága nyusz-tenyét szegélyzet fejedelmi. Elbűvölő ma arcod élénk színe. A gróf a tegnapi diadalodról fog neked beszélni, meghódítottad ismét a közönséget.

(Folyt. köv.)

Allezésmi költség megtérítéséből 17000 frt bevétel irányoztatik elő; 1888-ban 18581 frt volt e czimen a valóságos eredmény.

Itt volna helyén az új közkórház építésének sürgősségét hangoztatni, miután a költség előirányzatban, mint már korábban is jeleztem, az építésnek semmi nyomát nem találhatni. Minthogy azonban azóta nyert értesülésem szerint a kórház építése más alakban a csütörtöki közgyűlésnek egyik önálló tárgya lesz, minden megjegyzés nélkül csupán érinteni kívántam ezt a régóta vajdó égető kérdést.

A közegészségügy és köztisztaság baráti nagy meglepéssel vehetik tudomásul, hogy fedett csatornák készítésére az 1888-ban e czimen tett tényleges kiadásnak több mint tízszerese az ide előirányzatnak majd nem hatszorosa van föléve, vagyis 7000 frt. Sok utca is várja nehezen a fedett csatornát! No de, ha nem is meglepő arányokban, legalább lassan-lassan e tekintetben is constátálható a fejlődés.

Közegészségügyi, köztisztasági s az ezekkel rokon utazóközezési, szépitészeti és világiatási követelményekre a rendes költségvetésben még a következő tételeket találjuk:	
Utak egyengetése és vízvezeték 1000 (1000)	
Fedett csatornák javítása, tisztítása	1000 (1000)
Nyílt csatornák tisztítása	1000 (1000)
Artézi kutak építésé**)	2000 (2300)
Furott kutak igazítása	1000 (1000)
Kutmester és segédje	1600 (1600)
Közönséges városi kutak igazgatása	400 (400)
Burkolatfelügyelő és seprők	3500 (3500)
Tisztogatási szerek	200 (200)
Pöcegödrök tisztítása	1000 (1000)
Talygás bérések és béresgazda fizetése	4620 (4620)
Ökörvétel	1000 (1200)
Burkolat készítés és fenntartás	32320 (19600)
Utcaaszabályozás	1000 (1000)
Szépitészeti czélok	6500 (4500)
Utcai világítás	15000 (15000)
Összesen	73140 (58920)

Ily czimeken tehát az előbb említett két tételrel együtt jövő évre a rendes költségvetés terhére összesen 105319 frt van előirányozva 20180 frttal több mint a mennyi a folyó évre volt s tényleg úgy ál a dolog, hogy a kiadások rovatában a legjelentékenyebb emelkedés ezen czimekre esik, a mi felett azt hiszem e város egyetlen értelmes polgára sem sajnálkozik.

A talygás bérések fizetését és az ökörvétel azért számítottam ide, mivel ezek a talygás bérések tudvalevőleg ökor fogataiknak a köztisztaság szolgálatában is állanak. Nem tudom, nem volna-e előnyösebb és célszerűbb, ha ez a szemétkihordás magán vállalatnak adnatk ki. E kérdés már képezte a közgyűlésen vita tárgyát, az úgy a tanácsnak ki is adatott. De nem emlékszem adatott-e be iránta javaslát, vagy pedig még az ügyhárny jegyzékben foglaltatik. Megjegyzem, a feati kimutatás némely kiadásokat mellőzött. Ellenben ide iktatom ugyanezen vagy hasonló czélokra a rendkívüli költségvetésben foglalt következő kiadásokat:

Járványosbetegségek meggyálása	2000 (2000)
Bérkocsi állóhelyek készítése	1000 (2000)
Czegléd-, Várad- és Szechenyi utcaáknak gyaogjárdával elátása	5000
Gyepmesteri lak építése	7000

*) A járjel közzé tett számok a f. évi költség-előirányzatot mutatják.
(*) Aligha értetik alattuk a n. templom előtti artézi kut.

Menyhárt király.

Gyönyörű csillag volt a Dejező fiuké. Olyan volt, mintha egyenesen a menyboltozatról hozták volna le valami praktikával Dejezők. Nem is lehet másképp, mert a csillag úgy megbabonázta az embereket, hogy senkinek kívánt más csillagot látni. Hiába koczogtattak ablakot az ürgevárosi három királyok vagy a szegény alvigi matyók, már évek óta mindenütt azt kiáltották ki nekik: ti vagytok a Dejezők? Ha nem, alá is ut, föl is ut.

De szépek is voltak ezek a Dejezők, mikor a ragyogó csillaggal beállítottak. Mintha világosan a három keleti király tartotta volna bevonulását. És az énekük... az olyan volt, mintha angyalok daloltak volna az uristen kótájából. Kinek is kell külön három király, mikor ezeknél külön már úgy sem lehet? Olyan volt, kompániában lenni Dejezőkkel, mintha valami püspökségbe ült volna az ember.

Megnehezedett azonban az idők járása a Dejező fiuk fölött is. Nyitrai Jancsít, a ki a legdaliásabb Menyhárt király volt, az apja beadta a városba kovácsinasnak. — Pedig hogy illett nagy fejére az aranyos korona, széles vállára a palást, oldalára a kard! Hetyke, formás gyerekek voltak a Dejezők is, nem tagadta senki, de azért mindig néma bámulattal gyönyörködtek Nyitrai Jancsiban, mikor méltóságosan lépkedett a csillag mellett. Valóságos, igazi király volt ő. Ha véletlenül Buda várába vetődik, bizonyos, hogy a király gárdistái hódolattal szaladtak volna előtte s úgy kísérik diadalal a királyi palotába. Hogy ilyen nevezetes perszónának kovácsinasra kell adni magát! De már most ki legyen Menyhárt király? Hisz volt elég, aki ajánkozott, de ezek még

Ez által az összes szükséglet 120319 frtra emelkedik, 31800 frttal többre, mint a jelen évben.

Bérkocsi állóhelyek készítésére a folyó évre 2000, a jövő évre pedig 1000 frt van előirányozva. Ez eddig helyén van, nem ki fogásolható, mert fontos közegészségügyi és köztisztasági követelmény kielégítése czéloztatik vele s megfelelni i, yekszik az 1887-ben működött járványügyi bizottság azon sürgősségének, hogy a bérkocsi állomások aszfalt vagy más tisztántartható burkolattal láttassanak el. Ez már jó régen volt s azóta csak a kaszinó melletti állomás kapott beton burkolatot, ez is csak próbaképen. — Itt a baj. Kérdjük, az idén hol készült új bérkocsi állóhely abból a 2000 frtból? Még eddig olyat nem láttunk. Ha valamely szükséges intézményre a közgyűlés megszavazza a költségeket: az volna az egyenes következtetés, hogy az az intézmény létre is hozassék.

Szépitészeti czélokra 6500 frt irányoztatik elő. Azt hiszem hogy ebben foglaltatik benn a fásítás költségei s talán — ha ugyan nem az erdőkezelés rovatában — a Nagyerdőre vezetett fásor felújításának szükséglete is? Mert föltehető, hogy e pompás, díszkedésre méltó fásor elharmadodott tönkretétele után, a tanács kötelességének ismeri azt gyorsan növé új ültetvényekkel fölfrissíteni? Nem ösmerem a tanács és az erdőmester idevonatkozó tervét. De úgy vélekedem, hogy nem az unalmas, törpe, esernyőakácok lesznek azok, melyekkel a vén Simonyi gátnak új árnyékot szándékoznak adni, hanem magásra növé, szép terebélyes növésű fák.

A közegészségügyi és köztisztasági kiadások között két tételt nem találtam, a melyek pedig különös figyelmet és gondozást igényelnek. Debrezen városnak van egy fürdője a Nagyerdőn. — A vele kapcsolatos vendéglővel együtt 2160 forint bevétel van utána előirányozva. — A kiadás nincs megnevezve. En — öszintén szólva — megfordítva szeretném látni ezt a tételt. Több kiadás, kevesebb bevétel. Azt szeretném városunk gyönygelében teendő közegészségügye jóif-fogott érdekében, hogy ezt a nagyerdői fürdőt ne úgy tekin- en és kezelne a város, mint hasznót hajtó üzleti vállalatot, mint magán polgárok ezekbe és százezrekbe került közfürdőtelepek föltétlen versenytársát, hanem nyilvánítassék ez a bő és jóvizű fürdő népfürdőnek, mindenképp felett annak a szegényebb, néposztálynak használatára, — mely g e s z s e g e f e n n t a r t á s a v e g e t t annyira szükséges fürdés jótéteményeiben, folyóvíz hiánya miatt, ugyszólván éveken át csak azért nem részesülhet, mert nyereségre dolgozó közfürdő magas használati díját vagy vonakodik, vagy nem bírja fizetni.

Lehető legelősebb belépti jegyek s időközönként kiosztogatott ingyenes jegyekkel a debreczeni tár- adalom szegényebb elemeit hozzá lehetne szoktatni a rendszeres fürdés használatához. Ez oly üdvös intézmény volna, mely megérdemelné a ráfordított költséget és következményében nagy mértékben elősegítené közegészségi viszonyaink javulását.

A másik, a mit nem találtam, az utcaák üntözésének tétele. Ezt nem a költségelőirányzat rováására hozom tel. Mert hiszen ugyan hol vennék mi annyi vizet, a mely nagy részben még közvetlen utcaáknak mélyeséges porát paralizálná? Erre alig is lehet gondolni még most, mikor több utcaáknak ivóvíze sincsen elég bőven. Hanem igenis, kifejezni kívánom azt az óhajot, hogy ha a nagy templom előtti artézi kut furása sikerülni fog

a saruja szíjját sem oldhatták meg Nyitrai Jancsinnak.

— Hej, — sóhajtozott Dejező Gyuri, — nem kapunk többé soha olyan Menyhárt királyt!

— A ka. akter . . . micsoda a karakterből! agyargott magában Dejező Pista, az ajkait harapdálva.

Annál nagyobb volt indignálódásuk, mikor a kis vézna Godó Józsi állított be hozzájuk, hogy vállalnak el Menyhárt királynak.

Micsoda? No nézzé meg az ember, lám, lám Hát már csak annyiba veszik a Dejezőket, hogy az ilyen is mer szólni? Hát nincs elég gyerek az ürge utcában, az ürge-városra szorultak volna ott, mikor az ürgeutcai fiuk minden vasárnap megkergetik az ürgevárosiakat! Aztán az ilyesmi semmi se! . . .

Dejező Pista, a keményebb szívű egészen dühbe jött.

— Az a se ide, se oda, az akar Menyhárt király lenni . . . Az a . . . Ide be ne tegye a lábát, de ne ám! Még hogy Menyhárt király! Osztokodni akarom . . . Mi teletessük ki a familliját, mi . . .

De már abból semmi sem lesz. Oda lenne örökre jó hire a Dejezők csi lagának. Dejező Gyuri találkozott este Dömötör Gáborral a másik csillag tulajdonosával. A hosszu rongyos fu alattomosan vigyorgott, s gunyosan szolt:

— Hallom, hogy Godó Józsi lesz a Menyhárt királyotok.

Gyuri szeme haragosan villant meg, de nem felelt. Csak nem mentegeti magát egy Dejező.

— Az ám, fölséges Menyhárt lesz, — vigyorgott Dömötör Gábor. Mihozzánk is kéredkedett, de elkergettük. Kell is nekünk az olyan!

Dejező Gyuri bosszusan ment tovább.

s lesz bő víze, elérkezik az ideje, hogy a hatóság legalább a Piac-utca üntözéséről gondoskodjék.

Napi hírek.

— Az Emke perselye. Tegnaptól fogva egy kis, fényes bádogszelece van kiszögezve szerkesztőségünk ajtaján.

Rányomva: E. m. k. e. 1617.

A mi annyit tesz, hogy az Erdélyi magyar közművelődési egyesület 1617-dik számú perselye; — Debrezenben azonban az első. Kolozsvárott, Budapesten és Aradon százával gyűjtik ezek az apró szkrények Erdély megmentéséhez a nemzeti érdeklődés, a hazafias áldozatkészség segédelmét.

Családoknál, lelkes házi asszonyok és leányok gondozása, buzgalma mellett, azután irodákban, kaszinókban és boltokban található perselyek, rajtuk az E. m. k. e. fölírás minduntalan figyelemztetve az erdélyrészi magyarság nemes, szent törekvéseire, a magyarság anyagi és erkölcsi fölénye biztosítására, egy újabb ezer évi életért folyó küzdelemre.

Magyar embernek ez újabb honmentő munkára nem adni immár többé csakugyan lehetetlen.

S hogy adjon, annak száfélte módja van. Ezeket, százakat, forintokat nem mindenki s nem mindenkor adhat.

De egy fillérje, pár krajczárja a szegénynek, a gyermeknek is kerül, a mit lehet a haza, a magyar kultúra javára. — S apró adományokat a vagyonosabb is többször és szívesen tesz.

Sok persely sok krajczárt összegyűjt. Kolozsvárott a mult évben félmillió krajczár halmozódott össze ezekben a szerény, igénytelen bádog szelecekben.

Kilencvennyolcz községben 126 intézményt alkotott, tart fenn vagy segít az Emke, Emke iskolát, Emke óvót, Emke gyermekmenhelyet, Emke népkönyvtart.

De mind a magyartörtéret, mind a magyar állameszmét terjeszti.

A szerkesztőségünkben elhelyezett Emke persely is azokra az apró filléres adományokra vár, melyekkel — össetve azokat, nagy dolgokra lesz képes az Emke választmánya.

A Hymen híreket, mindenféle közönetnyilvánításokat, gyászjelentéseket s több rendbeli inkább magán, mint közérdekű jelleggel bíró újdonsági közleményeket jövőre is, mint eddig, nehéz dolog lévén az általános szokással szakítani, ingyen közöljük.

Az Emke gyűjtő-perselyét azonban minden ilyen újdonsági közleményt beadó olvasónknak bazafias figyelmű ajánljuk.

A fiatal ember, ki eljegyezte szíve válsztottját, a boldog völégny, ki oltárhoz vett szép aráját, megvonhat-e néhány krajczárt az E. m. k. e. nagy céljaitól?

A ki halálesetek után, vagy egyéb alkalmakkor közönetnyilvánítások köztételére veszi igénybe lapunkat, viszonzául, az is miéért ne adhatna egy fillért — nem nekünk, hanem az Emkének.

A gyűjtő persely az Emke pocséjtjével van lezárva s ha megteelik, hatóság jelenlétében fog felbontatni.

Legyen ez a persely az Emke iránti érdeklődés újra felbuzsztatásának Debrezenben szerencsés előkészítője.

— Körösi Sándor városunk III. v. kerületének szeretett orsz. képviselője városunkban időzik.

Dörmögött, mormogott magában. — Hát még ezek is elkergették! Még ezeknek se kell! Mintha bizony nem iltének közjűk. Hisz igaz való igaz, ők se fogadják be, de az egészen más!

Dejező Gyuri előtt feltűnik Godó Józsi, a mint kalapját aláztatosan a kezében tartva, kék szemével esdőleg nézett rájuk . . .

— Mégis csak esnyaság, hogy ezt a szegény Godót mindenütt kitorják, töprengtet magában.

Utja az ürgeváros-on vitte keresztül. Godóék házának apró ablakából mésovilág derengett ki: az ürge Godó beteg feküld az ágyban, Józsi pedig a halvány világánál Menyhárt király szörpét tanulta. — A kezence mellett két kis angyalfő tapadt egymáshoz és suttogva intettek bátyjuk felé a kítől, tudja isten micsoda sok tündérszép igéretet oaltak. — Godó Józsi néha hátrafordult s két szeméi annyi hittel, önérettel sugározták be a kis, nyomoruságos szobát, mintha mondanák: ne féljete, majd meg látjátok . . .

Dejező Gyuri kissé hosszan talált be nézni az ablakon. Maga se tudta, mit néz olyan sokat a nyomoruságos viskón s mikor ismét tovább indult még egy párszor visszatekintett. Pedig épen semmit nem látott.

Elég az hozzá, hogy mikor a Dejezők megindultak a csillaggal, Menyhárt király még is Godó Józsi lett. Félénken tipegett a csillag mellett, majdnem eltűnt a két hatalmas Dejező fü között. Dejező Pista haragosan dörmögött magában:

— A karakter . . . mi lesz a karakterből . . . Oda a Dejezők jó hire!

Hanem azért úgy tett, hogy Godó Józsi észre ne vegye a haragját.

Sebők Zsigmond.

— Széniori székfoglaló. Szabolcska Mihály a főiskola idei széniora, lapunk szellemes tollal dolgozó társa, e héten szerdán, d. e. 10 órakor tartja széniori székfoglalóját a kollégium VI. sz. termében. A székfoglaló értekezés czime: „Felekezettünk a magyar prot. vallásos költészet történetében.”

— Megyei közgyűlés. Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága 1889. évi szeptember hó 30-ik napján d. e. 9 órakor kezdődő s folytatva rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozatából kiemeljük a következőket: Alispáni időségi jelentés. Belügyminiszter leirata, a 189 5752 kgy. sz. alatti határozatnak, a b-újvárosi, p. ladányi és Kaba községi gyámmentési tartalék alapoknak a vármegyei gyámhatósági 1890. évi költségek fedezéséhez való hozzájárulására vonatkozó részének jóváhagyása tárgyában. Ugyanannak f. évi sept. hó 9-én 55229/IX sz. a. kelt leirata, a gyámügyi és gondnoksági ügyek rendezéséről szóló vármegyei szabályrendelet módosítása s újabb határozmányokkal javítást iránt alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. A vármegyei 1890. évi költségelőirányzat. A vármegyei 1890. évi utftentartási költségelőirányzat. Hajdúvármegye közg. bizottsága az 1889. év 1 s6 felőlől szóló jelentését bemutatja. A vármegyei állandó bíráló választmánya a legtöbb adót fizető vármegyei bizottsági tagoknak 1890. évre végleg megállapított névjegyzékét bemutatja. Alispán jelentése a vármegyei tisztviselő nyugdíjalap javára a rt. városok lakosaira 2/3 rész, a kis és nagy községek lakosaira 1 kr. törvényhatósági pótdadónak a jövő 1890. évre kivétele tárgyában Ugyanannak jelentése a vármegyei betegpótlási pénztár részére 1890-ik évre 1 % pótdadó kivétele tárgyában. Szinay Gyula tisztügyész a Semsey Andor által Budapesten 1886. decz. 26-án kiadott ajándékozási szerződést bemutatja. Ugyanaz, Tóth István és társai p. ladányi lakosoknak az idegen iparosoknak a heti vásárokon árulást megengedő szabályrendeletnek P. Ladányra nézve megváltoztatása iránti kérvényeket beterjeszti. Ugyanaz a vármegye módosított tüzrendőri szabályrendeletét beterjeszti. A vármegyei ideiglenes kórházi küldöttség jelentése a járási kórház felállításá tárgyában. Debrezen sz. kir. város közönségének átírata, egyik királyi táblának Debrezenben leendő elhelyezése érdekében az országgyűlés mindkét házhoz intézett feliratainak pártolása tárgyában. A nádudvari járási főszozgabiró P. Ladányi község képviselő testületének a vízvezeték léte itése tárgyában f. évi jul. 21-én 38. sz. a. hozott határozatát beterjeszti. B. újvárosi j. főszozgabiró H. Dorog község képviselő testületének Harsányi Dezsb ottani regalebéről javára 15000 frt haszonbér leengedése tárgyában f. évi 146. kgy. sz. a. hozott határozatát beterjeszti. Nádudvari j. főszozgabiró, Szovát község előljáróságának, a szovát-szoboszlói kiegyenesített utnak a vasuti átjárótól az állomásig terjedő rész kiköveztetése iránti kérvényét beterjeszti. B. újvárosi j. főszozgabiró, B. újváros község képviselő testületének a Debrezen Füzes-Abony közt építeni tervezett vasúthoz 10 ezer frttal hozzájárulásra vonatkozó f. évi Aug. 16-án II. alatt hozott határozatát beterjeszti. — A vármegyei főszozmvó jelentése több rendbeli pénztárak megvizsgálásáról, továbbá V. Péros, Szovát, B. újváros Egyek, P. Ladány, M. Péros, Földes, Nádudvar, Tetétien és Sámson községk 1890. évi költségvetése megvizsgálásáról végül felebbezések.

— A póttartalékok behívása. Az új véderőtörvény értelmében, mint a W. T. értesül, ez év október elsején a póttartalékokat katonai kiképzés czéljából nyolcz heti gyakorlatra fogják behívni. A behívandó póttartalékok száma az egyes csapat-esteknél legalább akkora lesz, mint az elsőjén bevonuló újonczoké, s így a monarchiában október elsejétől körülbelől ötven ezer póttartalékos lesz fegyverben, teljes nyolcz hétig. Az addigi véderőtörvény 13 szakasza értelmében a tízéves póttartalékos létszámnak nem volt szabad túlhaladni az egyévi újoncz-létszámot. Az új törvény 18-ik szakasza azonban egy intézkedik, hogy a póttartalékosok — tekintet nélkül a már meglevő létszámra, beosztandók a következők I. A papi hivatás jelöltjei, tekintet nélkül a vallásra. 2. A nép-és polgári iskolák tanítói és segédtanítói. 3. Az örökös gazdaságok tulajdonosai. 4. Azok az „alkalmosok”-nak találtak, a kik családi viszonyaiknál fogva fel vannak mentve a béke idején való katonai szolgálattól. 5. Azok, a kik kevésbé alkalmasak. 6. A számfellettiek. A póttartalékosok emahat osztályából a papok tudvalevőleg béke idején minden szolgálat aló tel vannak mentve, a tanítók és segédtanítók pedig oly időben hívandók be, mikor a katonai szolgálat legkevésbé zavarja őket hivatásuk gyakorlásában. A többi négy osztály, az új véderő törvény értelmében s az első nyolczheti kiképzés után még összesen három ízben 13—13 napi gyakorlatra tartoznak bevonulni. A póttartalékosok kiképzésének programja ugyanaz mint az újonczoké.

— Agár-verseny Berettyó-Ujfaluban. A bihar megyei agár-egylet tegnaptól tartott választmányi ülése elhatározta, hogy a f. évben is Berettyó-Ujfaluban tartja meg az agár-versenyeket. A verseny folyó évi október 26 és 27-én lesz megtartva. Díjak beszerzésével ifj. Tisza Kálmán bizottt meg.

— Köszönetnyilvánítás. Nem mulasztatom el mindazon mélyen tisztelt nagyérdemű közönségnek rokonaim és ösmerőseimnek valamint tisztviselő társaim közül mindazoknak kik sseretett kedves nóm végtisztesség tétel-

lénél
mely
netek
temb

mivel
rende
hogy
6 hóm
1888-
rende
lításn
nál sz

esönös
hó 1-0
tagok
kapják
egylet
lenni
között
a tago
esönös
kölcsön
és hoss
jel zál
sítás n
betéti
apró r
ban es

hirdet
miatán
ban ne
12-dik

keresk
polgár
lma
kivánu

meg
Lajos
érkező
együtt
tobagy

ma ke
sorozá

napok
fölrísi
nem v
leg id
kővére
most s

inkább
ványo
száma
nem t
ban so
kölhse
jelen

Hajdu
ben a
jegyzé
be, me
mány
elvetet
közsele
kardu
141. K
Egyek
nánási
Dorog
2400,
1069,
Józsa
1966.
képeze
rája e
ményt

ben. —
ság a
a föld
Tósi ál
lével
pedig
dányra
ha ez a
1-jebb
ket a
lyezi e
vázat
kész
ment s
város
kedvez
egésze
gyes b

rezen
sortium
már já
hogy
ur oda
város
hogy
Ez úgy
tart ül

katonai
lom es
böl eg

lasztn
hatóság
zöleg
16. Se
2960.4

lénél megjelenni szivesek voltak s ezáltal mély fájdalommal megtisztelték halás közönetemet nyilvánítni. Debreczen 1888. Szeptember 23. Tóth János.

Allatgyógyászati intézkedés. A földmívelésügyi magyar királyi ministerium körrendeletileg értesíti a törvényhatóságokat, hogy a vasuton vagy hajón szállításra kerülő 6 hónapon alóli borjúkra is kiterjesztetik az 1888-ik évi VII. t. cz. 20. §. c. pontjának rendelkezése, vagy is vasuti vagy hajóni szállításnál a 6 hónapon alóli borjúk is fölrakásnál szakértői vizsgálat alá veendőek.

Kamat leszállítás. A debreczeni kölcsönös-segélyező egyesület a kamat lábot szept. hó 1-óta 1% -kal leszállította, úgy hogy a tagok most minden illeték nélkül csakis 6% -ra kapják kölcsönüket. A kölcsönös segélyező egyesület tagjainak tényleges segélyezője akar lenni és ezt jelen rossz gazdasági viszonyaink között semmivel nem teheti jobban, mintha a tagoknak olcsó és könnyen törleszhető kölcsönöket juttathat. A tagok kaphatnak e öleg kölcsönöket vagy betétei arányában nagyobb és hosszabb időre szölli kölcsönöket, úgy szinte jel zálogi vagy érték papirokkal való biztosítás mellett. Az így nyert kölcsönöket vagy betéti könyvekkel vagy tetszés szerinti apró részletekkel törleszthetik. Kölcsönt azonban csakis tagok kaphatnak.

A debreceni lövészársulat tegnapi hírdetett közgyűlésre nem volt megtertható, miután a tagok alapszabályilag követelt számban nem jelentek meg. — A közgyűlés okt. 12-dikére halasztották.

Hymen Mocsáry Lajos helybeli fiatal kereskedő tegnap eljegyezte Szabó István polgártársunk kedves, művelt leányát Karolinát kisasszonyt. Szerencsét és boldogságot kívánunk a fiatal jegyes párnak.

A debreczen f. abonyi vasutra vonatkozó kisajátítási eljárás f. hó 25-dikén tartatik meg a debreczeni városházánál. Csávolszky Lajos a vasut engedélyese e héten Debreczenbe érkezik. — A vállalat mérnökei munkásokkal együtt már a vonal több szakaszán, így a Hortobágyonál is dolgoznak.

Hajduvármegye állandó választmánya ma kezdette meg a 30-diki közgyűlés tárgyszorozatát előkészíteni.

A fölfriessült Hortobágy. A közlebbi napok eszéseiteül a hortobágyi legelő egészen fölfriessült: a fü olyan buja, a milyen még nem volt az idén s még bujább lesz, ha meleg idő következik. Meg is látszik a legelő kövéredése a kint lévő állat-állományon, mely most napról napra ismét szaporodik, annyival inkább, mivel a Hortobágyon mindenféle járványos beteg ég megszűnt. A szarvasmarhák száma most mintegy 7000; a lóállomány csaknem teljes; sertés kevés van kint, juh azonban sok s a birkák gömbölyűek a kövérségtől, köhögnek, utánna nagyot nyújtóznak, a mely jelenségek nagyon örvendenek a gazdáknak.

Választók száma Hajduvármegyében. Hajduvármegye 3 képviselő választókerületében a jövő-évre összeállított ideiglenes névjegyzék ellen mindössze 6 felszólalás adatott be, melyek közül a megyei központi választmány kettőnek helyet adott, négyet pedig elvetett. A választmány határozata 10 napi közzemlére van kitéve. — A választók száma kerületenként és községeként következő: I. nádudvari v. kerület. Nádudvar 373, Tetéltan 141, Kaba 554, Földes 504, P. Ladány 455, Egyek 204, Csege 118 összesen 2352, II. h. nánási v. kerület. Hadház 388, Nánás 1152, Dorog 622, Téglás 88, Sámson 150 összesen 2400, III. h. szoboszló v. kerület, Szoboszló 1069, B. Ujváros 341, M. Pércs 112, a két Józsa 74, V. Pércs 172, Szovát 198 összesen 1966. — Bűszörmény önálló választókerület képezvén, ott külön központi választmány bírálja el a választók lajstromát. Az ottani eredményt még nem ismerjük.

Fedeztetési állomások Hajduvármegyében. — Ezen ügyben működő vegyes bizottság a jövő-évre következő községekben ajánlja a földmívelésügyi miniszteriumnál a fedeztetési állomások létesítését: Földes 3, — Kaba, Szovát, Egyek, B. Ujváros, Szoboszló, Nánás pedig 2—2 ménael. — Nádudvarra, P. Ladányra, Hadházra csak azon föltétel alatt, ha ezen községek a széna, illetve a zab árát lejjebb szállítják, Dorogra pedig, ha a méneket a községhez udvarán lévő istállóban helyezi el. — Bűszörmény kérelmét pedig szavazat többséggel csak is azon föltétel alatt kész támogatni, ha jövőre a kért 4 darab ment a felügyelet megkönnyítése végett a városház tözsomszédságában helyezi el s ha kedvező eredményre vezet az ottani kanczák egészségi állapotának megvizsgálása egy vegyes bizottság által.

Az italmérsi adó kibérlésére a debreczeni termelők és elárúsítók hajandók kon-sortiumot alakítani. Részükről egy küldöttég már járt is Simonffy Imre polgármesternél, hogy közbenjárását kérjék. A polgármester ur odanyilatkozott, hogy ezt a regaléjogot a város szándékszik kibérelni, úgy azonban, hogy azután a konsorciumnak engedni át. Ez ügyben az érdekelt közönség csütörtökön tart ülést.

Katonai lóvásárlás. A tegnapi tartott katonai lóvásárláson negyven ló, mert fájdalom csak ennyi volt, vizsgáltatott meg, melyből egyetlenegy sem vétett be.

Debreczen virilistái. Az igazoló választmány a legtöbb adófizető 93 törvényhatósági bizottsági tagnak névsorát következőleg állította össze: Steinfeld Mihály 9163. 16., Sesztina Lajos* 3587.18., Csanak József 2960.44/2., Szikszay József 2584. — Simonffy

Imre* 2328.40., Liptai Miklós* 2187.54., Riekl Géza 2110.48., Tóth Antal* 1889.66., Aron Manó 1805.46., Kövesdi János 1791.62., Fodor József 1773.05., Vecsey Imre 1745.91., Schaffar Nándor 1664.82., Dr. Sz. Szabó J.* 1638. 58., Dragota Ignác 1607.77., Kardos László 1567.66., Jámbor Ferenc 1534.51., Koszorus Lajos* 1431.46., Vecsey Zoltán 1447.55., Stenczinger Károly* 1375.86., Rottschneck V. E.* 1327.06., Miklósi Mózes 1316.46., Klein Gyula 1103.92., Berger Henrik 1092.11., Gerébny Fülöp 1080.59., Bányay István 1072.56., Bulster Ágost 1038.05., dr. Ujtalussy József* 1020.82., Fried Emil 972.22., Simonffy Sámuel* 954.—, Aron Miksa 927.98., Sz. Nagy Károly* 915.56., Erber Vilmos* 915.24., Biederman Lizig 884.04., Hajdu Gyula* 878.01., Kaszanyitzky Endre* 847.90., Kádár István 812.92., Komlóssy Arthur* 803.62., Jóna István 802.02., Rosenberg Vilmos 772.22., Vecsey Viktor 769.42., Gebauer Károly 766.93., Somogyi János 746.63., Harsányi Sándor 745.75., Polgári András 731.46., Molnár Mihály 727.36., Ori Mihály 714.66., Kurczik Gábor 707.98., Nánassy László* 696.38., Steinberger Gyula* 692.90., Feischl Károly* 690.48., Horváth István 674.04., Reviczky Emil 663.53., Harangi Sándor 660.94., Nánassy Ferenc 653.86., Fábriusz Géza 651.83., Barcsai Miklós 638.11., Scheer Bernát 633.57., Horváth Mihály 633.05., Kerekes Géza 617.83., Pásztor János 608.27., Fehér Herman 594.80., Harsányi István 591.44., Kovási Ferenc 591.05., Varga Ferenc 582.07., Telegdy László* 570.88., Jeny József 570.02., Szalay István* 569.58., Lőrinczy János 565.53., Szatmári István 555.92., Dr. Kola János* 553.48., Czégyel Ferenc 550.14., Bignió János 548.43., Vágó Andor* 547.47., Simon István 543.47., K. Ifj. K. Vértési István 542.47., Weisz Mózes 535.04., Weisz Lévi 535.53., Vilmos Lajos 534.28., Komlóssy Mihály 528.15., Vásári István 525.70., Szabó Antal* 524.50., Szentesi János 517.90., Stark Márton 517.43., Béressy Sámuel 512.71., Komlóssy Dezso* 507.47., Zádor Lajos* 500.40., Birinyi János 500.20., Kovács Sándor t. föligyész* 497.34., Dr. Tihanyi Sámuel* 495.26., Szikszai István 492.98., Nemes Kálmán* 491.76., Kéki Sándor 488.05. fr. P o t t a g o k : Szentesi István 487.08., id. Mike Ferenc 486.60., Balog Péter 486.60., Léva Ferenc 484.29., Tüdös János* 481.06., V. Szabó Miklós 477.76., Stern Győző 471.—, Györfly Péter 466.65., Balogh István 460.73., Kertész István 458.96., Kiss Mihály 453.10., Horváth Tamás 441.30. frt adóval. A *-gal jegyzettek adója kétszeresen van számítva. A ki a névsor ellen föllebezni akar, azt a kifüggesztéstől számított 15 nap alatt teheti meg az állandó bíráló választmányánál.

Milyen lesz az új közkórház?

A városi nagy építkezések vezetésével megbízott állandó küldöttég — tudva/evőleg — javaslatot terjeszt a csütörtökön tartandó közgyűlés elé a közkórháznak Gerster Kálmán műépítész által kidolgozott terve és 315219 frtra előirányzott költsége elfogadása végett. — Azon hitben vagyunk, hogy a közgyűlésen senki sem lesz, a ki akadékoskodásával még hátrább ves-e a közkórház építésének a közvélemény által évek óta sürgetett megkezdését; sőt inkább a terv és költség-számítás elfogadásával siettetni fogja a bizottság valamennyi tagja, hogy Debreczen város közönsége elvégre olyan kórház használata juthasson, mely miatt nem kell szegyenkeznünk önmagunk és idegenek előtt. —

A tanács bírálatán ugyan még nem ment ez az ügy keresztül s mi nem akarunk praedjudikálni a tanácsnak, mely ezen égető kérdéssel szemben bizonyára tudni fogja kötelességét.

A kórház építésével a város újabb, nagy terhet vállal magára, jóval nagyobbat, mint a mennyinek elviselésére a múlt évi közgyűlés késznek nyilatkozott, de még sem oly nagyot, hogy az okul szolgálhasson az építésnek előadására, vagy hogy a miatt megelgedjék főmunkával. — Ez a költség számtás 100 ezer forintnál nagyobb összeget kíván az építkezések fogantatására, mint a mennyit a város már egyszer megszavazott. Ugyde szakértők egybehangzó véleménye s egy olyan országos hírnévvel bíró műépítésznek, minő Gerster Kálmán, a tekintélye szól a mellett, hogy Debreczen állandó betegforgalmának megfelelő, a különböző betegségek elkülönítve gyógyító, lehetőleg tökéletes rendszerű és berendezésű kórházat 300000 frtnál kevesebb költséggel nem lehet előállítani.

Ugy a tervekészítő, mint az állandó küldöttég azon helyes elvtől voltak vezérelve, hogy ha már új kórházat épített a város, az a közsükség, az orvostudomány és a közegészségügy követelményeit kielégíthesse s egyszerre oly módon építtessék föl, hogy benne mindama tényező, berendezés és felszerelés megtalálható legyen, a mely a betegségek gyógyítását, a mennyire az orvosi tudomány lehetővé teszi, sikeressé tegye.

A kórház ama helyre van tervezve, melyet e célra már a közgyűlés kijelölt, a volt gazdasági iskola Péterfia utca végén eső fás telkére s a szomszédos városi luczárnára, egyikére a legesszégesebb helyeknek, melynek az az előnye is meg van, hogy ott jó víz is kapható s oly tágas, hogy idővel a betegforgalom növekedésével könnyen megengedi az újabb építkezéseket.

Az épületek elrendezésére a pavillon rendszer választatott, a mely azonban tekintett el a pénzügyi viszonyokra, nem vitetett szigoruan keresztül s így egy egy pavillonban több olyan különböző betegségek fekvők helyeztetnek el, a melyeknek elkülönítése nem multhatatlan szükséges.

A telepen következő pavillonok tervezettek: I., egy emeletes épület belgyógyászati osztály számára, a földszinten a férfi-, az emeleten a nőbetegeknek, három három 2 ágyas betegszobával és egy-egy 24 ágyas körteremmel, összesen 60 ágygyal. Ezen épületben helyeztetnek el a férfi syphilistikus betegek is. II., egy emeletes épület, a női syphilistikus betegek számára, az előbbihez hasonló beosztással, szintén 60 ágygyal. III. földszintes épület, a sebészeti, szülészeti és szemészeti osztály számára. — A férfi seb-betegeknek egy 10 ágyas körteremmel, s két 2—2 ágyas külön szobával, a női seb-betegeknek egy 8 ágyas körteremmel s egy 2 ágyas szobával; a szülészeti osztály egy 10 ágyas körteremmel, egy 2 ágyas külön szobával és egy szülő szobával, összesen 10 ágygyal; a szem-betegek osztálya két 3—6 ágyas körteremmel, s végül műtőszobával. IV., föltételi épület, a megülő egyemeletes épület átalakítva, a földszinten irodákkal, kézi gyógyszerzárral, az emeleten a kórházi orvosok és kórházi gondnok lakásával. V., földszintes épület a szőrványosan előforduló ragályos betegségek esetek számára; a férfiosztályban négy 3—3 ágyas szobával, ugyanilyen beosztással a női osztályban. VI., földszintes épület, az elmebetegeknek, 3-3 szoba a férfiaknak és nőeknek összesen 10 személy számára. VII. Konyhas mosóépület felemelettel, a szükséges melléképítményekkel, a cselédség lakozásával. VIII. Gépház, viztoronnyal, kazán és fertőtlenítő helyiséggel, a gépész lakásával. IX. Halottas ház, boncoló-, ravatal és hullaszobával, raktárakkal. X. Egy felszer és jégtartó. Minden beteg pavillonban, sőt minden osztály mellett külön szobák vannak az ápolók számára, ezen kívül fürdő és csette.

A kórház összesen 203 betegágyra van tervezve.

A költséges küldiszmények mellőzvék. A tulajdevesség felszivódásának megakadályozásáról, a párolgás elhárításáról, a földszinti helyiségek levegőjének az emeleti helyiségekbe való hatolásának meggátolásáról kellőképen gondoskodva van a tervezésnél. Szellőztetés, gőzítés, vízvezeték és csatornázás, mint elkerülhetetlen és halaszthatatlan tényezők hasonlóképp számításba vétettek.

A 315,259 frt 40 kr-ra előirányzott költségből az igazgatósági épület átalakításánál talán elérhető lesz némi megtakarítás, de másfelől annak eshetősége sincs kizárva, hogy építés közben előre nem látható új kiadások is merülnek fel.

Vajha minél előbb arról referálhatnánk, hogy a közkórház építése be van fejezve s hogy a költségek nem haladták túl az előirányzott összeget.

Színház.

A színházi bérlok névsora.

Pályabérlok a páratlan napokra: Karap Moor, Leszkay Ferenc, Riekl Géza, özvegy Kovács Dánielné, V. Szabó János, Sesztina Lajos, Szabó Emma, Osváth Ferenc, Rászó Gyula, özvegy Balázs Sándorné, Aron Emánuel, Varga Károly, özvegy Kovács Lajosné, Medve Kálmán, Sárváry Lőrincz, Feischl Károly, Dr. Balkányi Miklós, Fischbein Ignác, Kaszaniczky Ede, Csanak József, Biedermann E., Casino, Bosznay Károly, Konec Elek, Konec Lajos, Dr. Kalmár Barna, Otkoeci Vágh János, Czech Tivadár, Zádor Lajos, Szabó Miklós.

Pályabérlok a páros napokra: Tóth Antal, Simonffy Imre, Simonffy Sámuel, Huzly Luiza, Veres Lászlóné, Vecsey Viktor, Kiss Sándor, Szepessy Gusztáv, Armós Bálint, Reviczky Menyhért, Rottschneck V. Emil, Szilágyi Imre, Paksy Imre, Bay István, Varga Géza, özvegy Dalmy Károlyné, Dr. Kola János, Berger Henrik, Gerzon Odón, Hollaender Gyula, Kenyézli Farkas Lajos, Oszterlam Ernő, Nemes Kálmán, Nánassy Ferenc, Csifly Katalin, Gróf Dégenfeld József, Patay Istvánné, Brunner Edéné, özvegy Komlóssy Imréné, Komlóssy Arthur, Komlóssy Dezso, Béressy Sámuel, Ormódy Lajos, Katz Mihály gróf Kornis Zsigmond gróf Bethlen Sarolta, Lászkay Sándor, Fráter Imre, Stahl Ede, özvegy Várady Istvánné, Besztercey Károly.

T a m l á s s z é k e n e d d i g a k ö v e t k e z ők váltottak bérletet: Harstein Lipót, Aron Miksa, gróf Vay Dániel, özvegy Mayerffy Jánosné, Örvényi Ottó.

Terményárak a debreczeni piacon.

1889. szeptember 17-én.		
Egy m.-máza	felső, közép, alsó.	
Buza	8.00	7.80 7.60
Kétszeres	7.00	6.75 6.50
Rozs	6.30	6.20 6.10
Arpa	5.80	5.70 5.60
Zab	6.20	6.10 6.00
Tengeri	6.20	6.10 6.00
Köles		1.10
1 zsák Burgonya	1 10	
100 kl. szalonna	52.00	51.00 50.00

Felélős szerkesztő és kiadó lapfőadonos: Vértési Arnold.

Főmunkatárs: Kerezag Vilmos.

7021. sz.

1889. tkv.

Arveresi hirdetm. kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Erdélyi Ferenc ugyanis mint kiskoru leánya Erdélyi Julianna gyámja végrehajtást szenvedők elleni 81 frt 62 krajczár tökéketelítés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén lévő Debreczenben fekvő, a debreczeni 6121 sz. tkvben A + I. 452 hrsz. alatt bevezetett 2818. népsorszámu házastelekre az újabb árverést 957 frtban már megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi október hó 3-ik napján délután 3 órakor debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 95 forint 70 krt, az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy az 1881. LX. törvényczikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333.sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzben a bíróság gnál előleges elhelyezé sérül kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben 1889. évi augusztus hó 16-ik napján.

A debreczeni kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

KONRAD,
kir. tszki bíró.

Szabó Lajos fiai cég

Debreczen, Rózsater.

Az őszi idényre raktárra érkeztek: Női ruhaszövetek.

Flanell, Kasán, Moldon.

Gyapju Himalaya kendők

Haraszt kendők,

téli harisnyák.

Szőnyegek, ágyterítők

PAPLANOK.

A hírneves cosmanósi gyárból:

Mosó velezek.

A debreczeni ipar és kereskedelmi bank

piacz-utczai házában

egy utczai bolt

és a hozzátartozó

raktárhelyiség

akár együtt és egészben, akár pedig az utczai bolt külön és a hozzátartozó raktárhelyiség az udvari bejárattal ismét külön,

minden órán kiadó.

Kondor L.

Czegléd-utczá.

Ajánlja

leszállított áron

szüreti

tűzijátékait

és mindféle

fűszereit.

Árverési hirdetményi kivonat.

A h.-bösörményi kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Erdős Gábor h.-bösörményi lakos végrehajthatónak Kocsis Gábor téglási lakos végrehajtást szenvedő elleni 62 frt 25 kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a h.-bösörményi kir. járásbírósg) területén levő és a h.-bösörményi 12389. szám alatti telekkönyvben foglalt 3516. hrszám alatti 3506. népsorszámu ház és udvarból álló ingatlanra 200 frt, a h.-bösörményi 5407. sz. alatti telekkönyvben foglalt A. I. 6070. hrszám alatti ingatlanra 120 frt, a vidéi 1168. szám alatti tjkvben foglalt A + 1563. hrsz. alatti ingatlanra 155 frt, végül a zeleméri 2026. szám alatti telekkönyvben foglalt A + 3393. hrsz. alatti ingatlanból Kocsis Gábor nevén álló hanyadra az árverést 14 frt 50 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi október hó 21. napján délelőtt 9 órakor ezen kir. járásbírósg telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozó tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 20 frtot, 15 frt 50 krt, 12 frtot és 1 frt 45 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Bösörményben a kir. járásbírósg telekkönyvi osztályánál 1889. évi Szeptember hó 7. napján.

Deák,
kir. aljárásbíró.

Magyarország leghíresebb és legszénsavdúsabb ásványvize, a

SZOLYVAI

mely savanyuviz, borral vegyítve a legkellemebb üdítő italt nyújtja; gyomor- és idegbajokban gyors és kiténő segélyt ad; tüdő-, hörgőtalmaknál, huyesóhólyak hurutoknál és járványos betegségek alkalomával kiténő gyógyszer képez. A szolyvai viz csak akkor tekinthető friss töltésű, valódi, hamisítatlannak ha a dugasz külszínén, ugyszintén a cszimplapon e czég:

„GERMAN ÉS BODNÁR” olvasható.

Megrendelhető: Szolyván, Bereg-megye az ásványvízforrás igazgató-ságánál; kapható minden fűszerkereskedés és vendéglőben.

Hazaifui tisztelettel

GERMAN ÉS BODNÁR

gróf Schönborn Buchheim Ervin ura dalmi ásványviz bérllők.

Árverési hirdetm. kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Erber és Fleischman debreczeni bejegyzett czég végrehajthatónak Morgenbesser Jakab végrehajtást szenvedő elleni 687 frt 86 krajczár tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén fekvő a B.-Ujvárosi 351. sz. tjkvben A. + 355. hrsza. felvett ingatlanból végrehajtást szenvedőt illető felerésre 530 frt 50 kr. továbbá a B.-Ujváros 1328. sz. tjkvben A. + 1361. hrsz. alatt felvett ingatlanra az 1881. LX. t. cz. 156. §. d) pontja alapján egészben 160 frtban

ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi október hó 16-ik napján délelőtt 9 órakor B.-Ujváros község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozó tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 53 frt 05 krt illetőleg 16 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben 1889. évi július hó 30. napján.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Konrad
kir. tszéki bíró.

Budapest 1885. Nagy dísz oklevél. London 1877. Diszoklevél. N. Palánkán 1888. Aranyérem.

Csik József

első sz. rém. ment és vízhatlan mesz-gyár.

BECSINBAN.
Központi iroda és raktár:

Budapest, V. k., Rudolf-rakpart 8. szám.
ajánlja a t. építés és építőmester urak, építkezés vállalatok, földbírtokosok, községi és egyházi elől járósgok, valamint a n. é. építő közönség becses figyelmébe saját gyármanyu

Portland-cement és vízhatlan meszét
melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítatnak

Arjegyzék és magyarázat kívánatra s készséggel megküldetik.

Kecskemét 1872. Ezüst érem. Ujvidék 1875. Arany érem. Szeged 1878. Ezüst érem. Arany érem. Erdem-érem. Triest 1882. Arany érem.

Rövid használat után mint fogtisztító szer nélkülözhetlen.

KALODONT Sarg F. A. fia és társa
es. kir. udvari szállítók Bécsben.

A fogak szépsége | Glycerin-fog-creme (egészségügyi hatóság által megvizsgálva.)

Kapható a gyógyszerárakban, illatszert kereskedésekben stb. 1 drb 35 kr.

DEBRECZENBEN:
Riekl József Zelmos Szentkirályi és Kalenda és Kun József uraknál.

Korona forrás.

Gazdák és iparosok általános hitelszövekezet debreczeni fióktelep áru csarnoka ajánl:

Előre haladt ásványviz évad miatt a még raktárunkon lévő idei töltésű **3 literes palaczkokban** legjobb üdítő **Korona forrás viznek** palaczkját **20 krra** szállítottuk le minden egyes tures palaczk 8 krért vétetik vissza.

Tisztelettel
Gazdák és iparosok általános hitelszövekezet debreczeni fióktelep árucarnoka. Nagyvárad-utca, megyeház mellett.

Korona forrás.

A szüreti idényre
ajánlok mindennemű külföldi eslon-, szoba- **TÜZIJÁTÉKOT** nagy választékban.

Mától kezdve az általam bevezett, naponta kétszer friss tormás virstli párja 5 kr. Szafaládé darabja 5 kr. Weil Ede Fiának országsszerte jó hírnévvel bíró s 55 év óta fennálló budapesti szalámi-gyárából.

Helybeli és vidéki kereskedőknek, pékmestereknek, kenyérsütő és pereces asszonyoknak, gazdasszonyoknak különösen figyelmébe ajánlom a 11 év alatt kipróbált s minden kiállításon aranyéremmel kitüntetett

Kiviteli szeszélesztőt, melynek kizárólagos főraktára Debreczenre és környékére nézve nálam van. Ez az élesztő naponta kétszer kapható, frissen, nagyban és kicsinyben. Gyors, biztos erjesztésről kezeskedem.

Kioltvasott **UJSAGOKAT** kilőjárt 10 krjával, átveszek.
Kistőzsdék számára készletben tartok rendelési iverket; 100 ivnek ára 45 kr. Raktáromban legfinomabb illatu kézi **mosdó szappan** jutányos áron kapható.
Sorsszűzések, még a régi sorsszűzések eredménye is, nálam 5 krért megtudható.

Allamsorsjegyek: Fényeremény 100.000 frt. egy darab 2 frt. 10 darabra egy ingyen.

MENDELVITS LAJOS
m. kir. főporádájában, városküzával szemben

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ
első magyar gép és tűzoltoszerkek gyára, harang és érezöntődeje
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet

kutakban és mindennemű szivattyukban
Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbírtokosok és magánzók részére, modern technical alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGAN FÜRDŐK felszerelésére

szagmentes ürszékek felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.
Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFOLDI SZIVATTYU GYAR.

Debreczen, 1889. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr”, könyvnyomdájában Széchenyi-utca SIMON-ház.